

[Aksel Larsen.]

rigsministeren kender ordlyden af hr. Vishinskijs tale, og hvis han gør det, giver han altså bevidst en forkert fremstilling. Det, Sovjetunionens udenrigsminister hævdede i den pågældende tale, var, at det er almindelig anerkendt og ubestridt i folkeretten, at krigsfanger stadigvæk er militærpersoner og ikke ophører at være militært tjenstgørende, der er bundet af en faneed og den militære pligt, der påhviler dem overfor staten.

Dette synspunkt er Sovjetunionen ikke ene om. Dette synspunkt anlægger alle stater, og hr. Vishinskij gjorde yderligere opmærksom på, at i de instruktioner, USA har givet for den militære kommando over hæren i felten, siges det udtrykkelig — jeg beder om tilladelse til to korte citater — i § 126:

„Kun officerer med bestalling har lov til at afgive æresord, og de kan kun give det med tilladelse fra deres overordnede i rang, hvis denne overordnede i rang er indenfor rækkevidde“,

og i § 127 i de samme instruktioner hedder det:

„En underofficer eller en menig kan kun afgive æresord gennem en officer. Et æresord, der afgives individuelt og ikke gennem en officer, er ikke blot ugyldigt, men medfører også dødsstraf som desertører for dem, der har afgivet det.“

Disse instruktioner gælder også for amerikanske soldater, der måtte komme i krigsfangenskab. De går altså direkte ud på, at amerikanske soldater, der kommer i krigsfangenskab, overhovedet ikke kan disponere over deres egen skæbne, ikke kan unddrage sig hjemsendelse. Det kan kun gøres, hvis en officer gør det for dem, vel at mærke, hvis han igen har tilladelse fra den overordnede officer, der er indenfor rækkevidde.

Det er ikke et statsborgerligt synspunkt, men et militært synspunkt, og jeg tænker, at udenrigsministeren er lidt mindre forarget, når han nu bliver gjort opmærksom på, at skarpest er dette synspunkt præciseret af De Forenede Staters overkommando i instruktionerne til de militære styrker.

Endelig anfører udenrigsministeren, at hr. Vishinskij skulle have henvist til juridiske grunde, som talte imod at anerkende det såkaldte frivillige hjemsendelsesprincip. Det er ganske rigtigt. Her drejer det sig om det, vi har diskuteret ved en tidligere lejlighed her i tinget, nemlig Genèvekonventionen af 1949, i hvis artikel 118 det netop udtales, at krigsfanger ved fjendtlighederens ophør ufortøvet skal frigives og hjemsendes, og i en anden artikel hedder det om krigsfangerne, at de i intet tilfælde kan give afkald på de rettigheder, der sikres dem ved konventionen eller særlige overenskomster.

Det fremgår af, hvad jeg tidligere har sagt, at krigsfanger simpelthen ikke uden at blive desertører kan erklære, at de ikke vil hjemsendes, hvis der er mulighed for at blive hjemsendt, men det er også sådan, at Genèvekonventionens artikel 118 siger, at krigsfanger ved fjendtlighederens ophør ufortøvet skal frigives og hjemsendes. Der er ingen muligheder for at fortolke det derhen, at så kan den stat, der midlertidigt råder over krigsfangerne, give sig til at sortere dem og udvælge, hvem der skal hjemsendes, og hvem der ikke skal, og det er det, der i realiteten foregår ved de såkaldte afhøringer i krigsfangelejrene i Sydkorea.

Men dette havde man i grunden ikke behovet at diskutere, hverken i De Forenede Nationer eller her, for så vidt som der jo allerede, som jeg har gjort rede for — og det undlod udenrigsministeren klogeligt at komme ind på —, allerede den 4. juli ved våbenstilstandsforhandlingerne ved lukkede kommissionsmøder i Korea var blevet enighed om, at samtlige krigsfanger fra begge sider, der var på de lister, som var udvekslet, skulle hjemsendes, dog således, at kun de, der havde deres hjemsted på den anden side af demarkationslinien, skulle sendes over til denne side, medens de, der havde deres hjemsted på samme side af demarkationslinien, hvor krigsfangelejrene var beliggende, blot skulle frigives og have lejlighed til straks at vende hjem til deres hjemsted. Det lød aftalen af 4. juli i våbenstilstands-